

Afdeling Nijmegen presenteert naar aanleiding van de drama's bij Ceuta en Melillia, de laatste Spaanse enclaves in Marokko, de lezing

Marokko als immigratieland

dr. Hein de Haas

In deze lezing zal Hein de Haas ingaan op de dieperliggende oorzaken van de toename van 'transsaharaanse' migratie door en naar Marokko, en de consequenties die dit heeft voor de Marokkaanse maatschappij en haar betrekkingen met Afrikaanse landen en Europa.

Hoewel Marokko bekend staat als een emigratieland bij uitstek, is Marokko sinds 1995 ook in toenemende mate een transit- en bestemmingsland geworden voor arbeidsmigranten en asielzoekers uit sub-Sahara Afrika.

Deze stroom is op gang gekomen als gevolg van de politiek-militaire onrust en burgeroorlogen in het Grote Merengebied en West-Afrika en de 'Afrika-politiek' van Libië. Op hun lange tocht door de woestijn vanuit landen als Mali en Niger door Algerije en Marokko naar Spanje zijn deze migranten dikwijls slachtoffer van uitbuiting en fysieke mishandeling door mensenhandelaren, corrupte politie en grenswachters.

Veel Afrikanen die Europa niet willen of kunnen binnenkomen blijven liever in het relatief ontwikkelde en veilige Marokko werken en wonen dan terug te gaan. Hoewel media en politici het tijdelijke karakter van deze 'transit-migratie' benadrukken, lijkt Marokko hiermee tot haar eigen verbijstering ook een vestigingsland aan het worden. Het racisme is vaak virulent, en politiek vluchtelingen worden zelden als zodanig erkend. Als 'illegale immigrant' leven ze in voortdurende angst om opgepakt te worden en zijn ze kwetsbaar voor uitbuiting.

De toenemende zichtbaarheid van Afrikaanse migranten houdt Marokko in zekere zin een migratie-spiegel voor. Het confronteert de Marokkaanse maatschappij met een fenomeen en nieuw type vragen die (nog) niet passen binnen het zelfbeeld van Marokko als een emigratieland.

Hein de Haas (1969) studeerde culturele antropologie en sociale geografie aan de Universiteit van Amsterdam. In 1998 begon hij aan een promotie-onderzoek naar de gevolgen van arbeidsmigratie voor ontwikkeling op het Marokkaanse platteland, waarvoor hij twee jaar in Marokko verbleef. Sinds zijn promotie in 2003 verricht hij aan de Radboud Universiteit Nijmegen een vergelijkend literatuur- en veldonderzoek naar de interacties tussen migratie en ontwikkelingsprocessen in Noord-Afrika en Turkije. Vanaf januari 2006 zal hij als onderzoeker aan het International Migration Institute van de Universiteit van Oxford verbonden zijn.

In 2004 verscheen zijn boek *Aroemi, Aroemi: Een Vreemdeling in Marokko* bij uitgever Bulaaq; een persoonlijk verslag van zijn tweejarig verblijf in een Marokkaanse oase.

Donderdag 24 november 2005

20.00-22.00 uur

Wijkcentrum 'Burghardt'
Burghardt van de Berghstraat 114, Nijmegen
Zaal 10